

เรื่อง พระชัมภอ พิมพีใหญ่ กรุณาณี

รายละเอียด

พระเครื่องสกุลกำแพงเพชร ปรากฏหลักฐานชัดเจนจากการพบจารึกบนแผ่นลานเงินในกรุพระเจดีย์องค์ใหญ่ของวัดพระบรมธาตุ เมืองนครชุม ในพระราชนิพนธ์ เรื่อง เสด็จประพาสกำแพงเพชร ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ซึ่งเขียนเมื่อ พ.ศ.๒๔๔๙ ได้กล่าวถึงจารึกบนแผ่นลานทอง อันมีข้อความเกี่ยวกับการขุดพบพระต่างๆ ตามกรุต่างๆ หลักฐานชิ้นสำคัญ อันเกี่ยวกับเมืองกำแพงเพชร ได้แก่ ศิลาจารึกนครชุม ที่กล่าวถึงการสร้างเมือง โดยพระมหาธรรมราชาลิไท ประมาณ พ.ศ.๑๒๗๙ จากหลักฐานการศึกษา เทียบเคียงทั้งหลายมีข้อสันนิษฐาน ที่น่าเชื่อถือได้โดยสรุปว่า พระขุ่มกอกำแพงเพชรนั้น สร้างโดยพระมหาธรรมราชาลิไท เมื่อครั้งดำรงพระยศผู้ครองเมืองซากังราว ในฐานะเมืองหน้าด่านสำคัญของอาณาจักรสุโขทัย ก่อนที่จะทรงได้รับการสถาปนาเป็นกษัตริย์องค์ที่ ๕ แห่งราชวงศ์สุโขทัยและปลุกเสกโดยพระฤๅษี ดังนั้นอายุการสร้างของพระขุ่มกอกำแพงเพชรจนถึงปัจจุบันจึงมีประมาณ ๗๐๐-๘๐๐ ปี สถานที่ขุดค้นพบบริเวณฝั่งตะวันตกของลำแม่น้ำปิง จ.กำแพงเพชร เป็นบริเวณทุ่งกว้างที่มีชื่อว่า “ลานทุ่งเศรษฐี” หรือโบราณเรียกว่า “เมืองนครชุมเก่า” บริเวณลานทุ่งเศรษฐีอันกว้างใหญ่นี้ ปรากฏซากโบราณสถานอยู่มากมาย เป็นชื่อวัดนับสิบกว่าวัดด้วยกัน พระขุ่มกอก พิมพี่ใหญ่ พิมพี่มิกนก ขุดพบที่กรุวัดมหาธาตุ กรุวัดพิบูล หรือหนองพิบูล กรุฤๅษี กรุตาพุ่ม กรุนาตาคำ กรูลานดอกไม้ กรุวัดหนองลังกา และเจดีย์กลางทุ่งพระกำแพงขุ่มกอก เป็นปางสมาธิที่งดงามอันดับ ๑ ของพระนั่งทุ่งเศรษฐี โดยเฉพาะพิมพี่ใหญ่ มีพุทธลักษณะเหมือนพระพุทธรูปยุคเชียงแสนผสมสุโขทัย องค์พระอวบอ้วน พระอุระผึ่งแลดูเด่นสง่างาม การขัดสมาธิงดงามแบบสุโขทัย เอกลักษณะของขุ่มประภามณฑล ที่ครอบเศียรองค์พระ เป็นขุ่มโค้งงอเหมือน ก ไก่ เลยเรียกติดปากมาตั้งแต่โบราณว่า “พระขุ่มกอก” ทั้งนี้มีการแบ่งพิมพี่พระเป็นมิกนกและไม่มีกนก มีทั้งพิมพี่ใหญ่ พิมพี่กลาง พิมพี่ขนมเปียะ หลากหลายสีขึ้นอยู่กับการเผา เนื้อผ้าเป็นดินกำแพงเพชรมีว่านดอกมะขามปรากฏอยู่ ขุ่มเป็นตัว ก ไก่ เป็นที่มาของชื่อพระ เมื่อ พ.ศ.๒๓๙๒ สมเด็จพระพุทธอาจารย์ (โต พรหมรังสี) แห่งวัดระฆังฯ ซึ่งขึ้นมายเยี่ยมญาติที่เมืองกำแพงเพชร ก็ได้อ่านศิลาจารึกอักษรไทยโบราณ ที่วัดเสด็จ ฝั่งเมือง

กำแพงเพชรมีอยู่ในจารึกได้กล่าวถึงพิธีการสร้างพระ อุทิศการอาราธนาพระ รวมถึงพุทธานุภาพอย่าง
มหัศจรรย์พระกำแพงซุ้มกอ เป็นพระพุทธรูปนั้นไม่ต้องพูดถึง ไม่ว่าจะเป็นพิมพ์ไหนก็ตาม หรือจะเป็นเนื้อดินเนื้อ
วาน ตลอดจนเนื้อชิน พุทธคุณเหมือนกันหมด แล้วแต่ที่ท่านจะหาพิมพ์ไหนมาได้ พุทธคุณครบเครื่องไม่ว่าเรื่อง
เมตตา มหานิยม แคล้วคลาด ตลอดจนเรื่องโชคลาภ จนมีคำพูดที่พูดติดปากกันมาแต่โบราณกาลว่า “มีกูแล้วไม่
จน” ประกอบกับพระกำแพงซุ้มกอ ถูกจัดอยู่หนึ่งในห้าของชุดเบญจภาคี ความต้องการของนักนิยมพระเครื่องจึง
มีความต้องการสูงเพราะทุกคนต้องการแต่พระกำแพงซุ้มกอทั้งนั้น ราคาเช่าหาจึงแพงมาก และหาได้ยากมาก
ด้วยสำหรับภาพพระองค์ครุฉบับนี้เป็น “พระซุ้มกอ พิมพ์ใหญ่ลายกนก กรูวัดพิบูล” ของนักธุรกิจผู้ไม่ประสงค์
ออกนาม “พระซุ้มกอ พิมพ์ใหญ่ลายกนก ” เป็นพิมพ์ที่พบเห็นแพร่หลาย เป็นพระปางสมาธิ บนฐานบัว มีซุ้มลาย
กนกครอบองค์พระ เป็นพระดินเผา ผสมวานและเกสรดอกไม้ ตามผิวจะมีจุดแดงๆ เรียกว่า แร่ดอกมะขาม ซึ่งเป็น
วิฤตธาตุตระกูลเหล็กไหล จุดดำเรียกราวัก จับกระจายเป็นหย่อมๆ

แหล่งที่มาของข้อมูล

<http://komchadluek.com/>

คำสำคัญ : พระเครื่องเมืองกำแพง

ที่มา :

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : นางสาวพิมพ์ลดา ศรีโคตร

วันที่ : 2017-02-03

https://arit.kpru.ac.th/ap/local/?nu=pages&page_id=20&code_db=DB0003&code_type=P001